

**แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูง
ในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2**
**Guidelines for Developing and Promoting Professional Learning Communities
of Highland Schools in Remote Areas Under Tak Primary Educational Service
Area Office**

ณัฐวดี นิ่มนวล¹ และ พฤตทิพย์ พฤตติกุล²
Natthawadee Nimnual¹ and Pruettipol Pruettikul²

Received: August 17, 2024; Revised: November 6, 2025; Accepted: November 13, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และหาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร จำนวน 320 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 66 คน และครูผู้สอนจำนวน 254 คน และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน และปัญหาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่พบมากที่สุด คือ สถานศึกษาขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (2) แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร พบว่า 1) สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมวางกรอบโครงสร้าง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน 3) ผู้บริหารทำข้อตกลง (MOU) กับครูผู้สอนในการพัฒนานวัตกรรม การแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน 4) สถานศึกษาประกาศชั่วโมงการปฏิบัติงาน ภาระงาน และแต่งตั้งคำสั่งการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู และ 5) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันพัฒนานวัตกรรม ร่วมแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา, การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the conditions, the problems and the Guidelines for Developing and Promoting Professional Learning Communities of Highland Schools in Remote Areas Under Tak Primary Educational Service Area Office. The samples consisted of 320 educators who were 66 school administrators and 254 teachers. The respondents consisted of 17 experts. The research instruments were a questionnaire and an interview. The data were analyzed using frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

The results revealed that (1) In general, the conditions of promoting a professional learning community were at the high level. The highest mean were collaborative support and leadership. The problems of promoting a professional learning community were found that the schools did not appoint the committee for promoting a professional learning community (PLC). (2) The guidelines for promoting a professional learning community of schools in the highland area were as follows: 1) the schools should set a meeting for organizational structure setting and appoint the committee for promoting a professional learning community of schools. 2) the schools should encourage teachers to create the innovation for solving instructional problems. 3) the administrators and teachers set Memorandum of Understanding (MOU) for innovation development. 4) the school announced teachers' performance and tasks and also assigned teachers' jobs. and 5) the administrators should support teachers for vocational learning community, learning exchange and cooperate my innovation development for solving instructional problems.

Keywords: Guideline, Promoting a Professional Learning Community, Schools in the Highland Area

¹นักศึกษาปริญญาโทสาขการบริหารการศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร,
E-mail: natthawadee7047@gmail.com

²อาจารย์, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, E-mail: pruettipol.thesis@gmail.com

¹Master's Degree Student in the Educational Administration Program, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University, E-mail: natthawadee7047@gmail.com

²Lecturer, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University, E-mail: pruettipol.thesis@gmail.com

บทนำ

ทิศทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องจัดการศึกษาให้สนองตอบกับโลกในยุคปัจจุบันที่สภาวะทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้น การศึกษานับว่ามีบทบาทสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของมนุษย์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ อีกทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดเวลา และตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มุ่งจะยกระดับคุณภาพการศึกษาไปพร้อมๆ กับทิศทางการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 ที่ต้องการเน้นการขับเคลื่อน เศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เป็นผลผลิตที่จะผลักดันรายได้ระดับสูงให้กับประเทศชาติ (Productivity and Innovation Driven) จะต้องทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้เพื่อให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แต่ในสภาพปัจจุบันคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน และผลคะแนนจากการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ปัญหาเกิดจากข้อจำกัดเรื่องหลักสูตรและระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสอนเนื้อหา การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม การสอนเน้นความรู้สามัญ และทางอาชีพที่เน้นการท่องจำ และวัดผลในเรื่องเนื้อหาไม่ได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย ละเลยการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้แสดงออกความเป็นตัวของตัวเองหรือคิดสร้างสรรค์ (สุสิทธิ์ สุระโชติ, 2563) ดังนั้น กระบวนการ Professional Learning Community (PLC) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งได้พัฒนาวิชาชีพครูด้วยกระบวนการ Professional Learning Community (PLC) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และวางแผนเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน ตรวจสอบ สะท้อน วิพากษ์ วิจารณ์การทำงานด้วยแนวคิดร่วมมือร่วมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม (สุพรรณิการ์ ชนะนิล, และจิรัชย เนตรนอมศักดิ์, 2563)

โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นโรงเรียนที่มีความลำบากในการจัดการศึกษา เพราะเป็นโรงเรียนที่มีบริบทที่แตกต่างและหลากหลาย ประกอบไปด้วย พื้นที่เป็นภูเขา สลับซับซ้อน มีนักเรียนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ใช่ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ บางพื้นที่ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต และไม่มีไฟฟ้า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ได้รับการรับรองว่าเป็นโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 90 โรงเรียน จากจำนวนทั้งสิ้น 121 โรงเรียน ซึ่งจากผลการประเมินการทดสอบนานาชาติ PISA (Programmer for International Student Assessment) พบว่า ผลการประเมิน PISA ต่ำกว่ามาตรฐาน และมีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้ยังพบปัญหาครูขาดเทคนิควิธีสอน และทักษะด้านเทคโนโลยี ควรได้รับการพัฒนาด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ และรู้จักตั้งคำถาม จากข้อมูลดังกล่าวส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ผลักดันหลักการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือ PLC นำมาพัฒนาครู ใช้เครือข่ายในสถานศึกษา และชุมชน เรียนรู้ด้วยตนเองและจากเพื่อนครู นำไปสู่ร่วมกันประเมินและแก้ไขปัญหาร่วมกัน หลักการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือ Professional Learning Community (PLC) จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูได้อย่างต่อเนื่องและ ยั่งยืน การพัฒนาครูต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2, 2565)

ในยุคที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษานั้น จำเป็นต้องสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นใน โรงเรียน เป็นเรื่องใหม่ที่สำคัญและยากต่อการปฏิบัติแต่เป็นกระบวนการสำคัญที่ขาดไม่ได้ที่จะทำให้โรงเรียน กลายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารและครูจะต้องตระหนักและมองหาแนวทางในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยเฉพาะระดับวิชาชีพ ที่จะต้องมีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้น ซึ่งเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการเป็นโรงเรียนแห่งการ

เรียนรู้และสภาพของแนวทางพัฒนาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารในปัจจุบันยังไม่มี แนวทางพัฒนาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จึงเป็นคำตอบที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและหาแนวทางพัฒนาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นข้อมูลและเป็นแนวทางซึ่งเป็นที่ยอมรับ เหมาะสมและเป็นไปได้ ในการสร้างแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 1,684 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 79 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,605 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 320 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 66 คน และครูผู้สอนจำนวน 254 คน ซึ่งได้มาโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) พบว่ามีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

ตอนที่ 3 ปัญหาทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล โดยใช้คำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำคำตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และจัดทำเป็นเครื่องมือเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลในการหาแนวทางพัฒนาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามด้วยตัวเอง ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลได้ทั้งหมด จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน ครูผู้สอน จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์การหาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสัมภาษณ์มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ - นามสกุล อาชีพ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษาสูงสุด และสถานที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน 2) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้ 3) ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน 4) ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน และ 5) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล จำนวน 27 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การประเมินสภาพด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ และการประเมินปัญหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์

3. วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และจดบันทึกด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ได้ทั้งหมด จำนวน 17 ท่าน และวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ (f) และจัดลำดับ

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม

ลำดับ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน	3.64	0.37	มาก
2	การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้	3.51	0.43	มาก
3	วิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน	3.65	0.41	มาก
4	การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน	3.71	0.39	มาก
5	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล	3.69	0.35	มาก
รวมเฉลี่ย		3.64	0.33	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากสูงที่สุดไปหาต่ำสุด ได้ดังนี้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน รองลงมา ได้แก่ วิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเรียนรู้ร่วมกันและประยุกต์ใช้ความรู้

ตอนที่ 2 ปัญหาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ตารางที่ 2 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม

ลำดับ	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
1	สถานศึกษาขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	311	97.19
2	สถานศึกษาจัดเก็บองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูไม่เป็นระเบียบ	276	86.25

ตารางที่ 2 แสดงความถี่และร้อยละของปัญหาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
3	บุคลากรในสถานศึกษาไม่นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ร่วมกันกำหนดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	235	73.44
4	สถานศึกษาขาดการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามโครงสร้าง	232	72.50
5	สถานศึกษาขาดการตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในสถานศึกษา	163	50.94

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม โดยเรียงข้อที่มีปัญหาสูงสุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (ร้อยละ 97.19) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดเก็บองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูไม่เป็นระเบียบ (ร้อยละ 86.25) และบุคลากรในสถานศึกษาไม่นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ร่วมกันกำหนดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (PLC) (ร้อยละ 73.44) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ตารางที่ 3 แสดงความถี่และจัดลำดับของแนวทางพัฒนาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม

ลำดับที่	รายการ	ความถี่ (f)
1	สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	17
2	ผู้บริหารทำข้อตกลง (MOU) กับครูผู้สอนในการพัฒนานวัตกรรม การแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	17
3	สถานศึกษาประกาศชั่วโมงการปฏิบัติงาน ภาระงาน และแต่งตั้งคำสั่งการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู	17
4	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันพัฒนานวัตกรรม ร่วมแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน	17
5	โรงเรียนควรมีการจัดประชุม วางกรอบโครงสร้าง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน	16

จากตารางที่ 3 พบว่า แนวทางพัฒนาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม โดยเรียงข้อที่มีความถี่สูงสุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ผู้บริหารทำข้อตกลง (MOU) กับครูผู้สอนในการพัฒนานวัตกรรม การแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และสถานศึกษาประกาศชั่วโมงการปฏิบัติงาน ภาระงาน และแต่งตั้งคำสั่งการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ตามลำดับ

สรุปผลและอภิปรายผล

1. สภาพการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีโครงสร้างการทำงาน ปฏิบัติงานตามโครงสร้างการทำงานที่วางไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดภาพความสำเร็จร่วมกันของสถานศึกษา และผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ความประพฤติ ผลการเรียนรู้ ทักษะการเรียนรู้ และทักษะการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพราะมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรที่มุ่งสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์อย่างโดยง่ายหนึ่งตามที่บุคลากรในองค์กรร่วมกันกำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ ช่างแก้ว และคณะ (2563) ที่พบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยาณี พันโบ และลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2564) ที่พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูต่อการขับเคลื่อน PLC ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 องค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ วิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ โครงสร้างสนับสนุนชุมชนแห่งการเรียนรู้ ภาวะผู้นำร่วม และด้านชุมชนกัลยาณมิตร ตามลำดับ

2. ปัญหาการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม เรียงข้อที่มีปัญหาสูงสุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดเก็บองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูไม่เป็นระเบียบ และบุคลากรในสถานศึกษาไม่นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ร่วมกันกำหนดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (PLC) ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาไม่ค่อยได้เสริมพลังอำนาจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะการเป็นผู้นำที่เริ่มจากตนเองก่อน ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีบทบาทเป็นผู้นำร่วมกัน ขาดความตระหนักและใส่ใจในการให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุกคน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ค่อยได้ทำความเข้าใจในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไม่ค่อยได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกัน ขาดการทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และไม่ได้มีแนวปฏิบัติร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอิสระ ดีศรี (2564) ที่พบว่า ปัญหาการส่งเสริม PLC มาจากปัญหาด้านวิสัยทัศน์ร่วมกันมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ ด้านร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมมือ ด้านชุมชนกัลยาณมิตรและด้านภาวะผู้นำ ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอตุล วิทย์ ปิจจะ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางในการดำเนินงานกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงรายแล้วพบว่า มีปัญหาหลักเช่นเดียวกัน

3. แนวทางพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวม โดยเรียงข้อที่มีความถี่สูงสุดโดยเรียงจาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ผู้บริหารทำข้อตกลง (MOU) กับครูผู้สอนในการพัฒนานวัตกรรม การแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และสถานศึกษาประกาศชั่วโมงการปฏิบัติงานภาระงาน และแต่งตั้งคำสั่งการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ ช่างแก้ว และคณะ (2563) ที่พบว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 คือ 1) ด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำร่วมสร้างให้เกิดภาวะผู้นำร่วม ส่งเสริมให้ครูได้แสดงออกด้วยความเต็มใจ เปิดใจ ใส่ใจในงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน 2) ด้านงบประมาณ ควรกระจายอำนาจความรับผิดชอบให้ครู มีความคล่องตัวในการพัฒนางานระบบข้อมูลสารสนเทศ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ควรมีการ

พูดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนภายในสถานศึกษาของกันและกันอย่างเปิดเผยเพื่อการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม 4) ด้านการบริหารทั่วไป ควรกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมพัฒนางาน ยอมรับความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและประสานงานมีช่องทางการสื่อสารร่วมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยาณี พันโบ และลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2564) ที่พบว่า แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ กิจกรรมที่ส่งเสริม PLC ให้บรรลุเป้าหมาย 3 อันดับแรก คือ ให้ครูจัดกลุ่มตามความสนใจ มีคณะกรรมการขับเคลื่อนเป็นระบบ และกำหนดเวลาทำกิจกรรม PLC ลงตารางสอน บทบาทของผู้บริหารมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนให้เกิด PLC ในโรงเรียน โดยควรให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ให้ความรู้และอบรมครูให้เข้าใจวิธีการที่ชัดเจน ให้คำปรึกษาและกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาด้านนโยบาย ดังนี้

1.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรนำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในด้านการจัดทำแผนการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ขั้นตอนการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยยึดแนวทางการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารโรงเรียนตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม พัฒนาวิสัยทัศน์ และพัฒนาระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานให้ชัดเจนครอบคลุมภารกิจ เดินตามกรอบและสนับสนุนนโยบายของทางราชการต้นสังกัด และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มาใช้ในด้านจัดทำแผนการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ขั้นตอนการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สถานศึกษา โดยมาปรับใช้ในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยการมอบเกียรติบัตรหรือรางวัลให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานในด้านของการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนอยู่ในระดับดีเด่นและดีมาก ตามการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาองค์กร ดังนี้

2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก ควรนำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารมาประยุกต์ใช้ในการสร้างความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผู้นำเชิงนวัตกรรม และผู้นำเชิงวิชาการ เพื่อนำมาพัฒนางาน พัฒนาบุคลากร และพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง ควรนำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารมาประยุกต์ใช้ในการสร้างความเป็นผู้นำในด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผู้นำเชิงนวัตกรรม และผู้นำเชิงวิชาการ เพื่อนำมาพัฒนางาน พัฒนาบุคลากร และพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐาน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

2.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ควรนำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ในด้านการให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคน รวมไปถึงผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ในการมีบทบาทในการดำเนินงานวิชาการหรือกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กร มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและถูกต้อง

ตรวจสอบได้ ปรับปรุง สื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน และเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน เพื่อเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด และพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล

3. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาบุคลากร ดังนี้

3.1 คณะกรรมการสถานศึกษา สามารถนำแนวทางทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารมาส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับผู้บริหาร ครู และบุคลากร ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำแนวทางทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ในด้านภาวะผู้นำทางการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการสร้างแรงจูงใจให้กับตนเองในการปฏิบัติงานหรือการเป็นผู้นำในสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรักความศรัทธาในตัวผู้บริหารเองนอกจากนี้ยังยังเป็นความสามารถในการบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

3.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรนำแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และให้ความสำคัญไปที่คุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโครงการให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศในการทำงานและมีผลงานที่มีคุณภาพ รวมถึงการก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะไม่ว่าเหตุการณ์ปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสาเหตุของการบริหารโรงเรียนที่ไม่สามารถนำแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารไปใช้ได้
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลทำให้การบริหารโรงเรียนด้วยแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ในจังหวัดอื่น ๆ หรือทุกจังหวัด เพื่อที่จะได้รับผลการวิจัยที่ครอบคลุมและกว้างขวางขึ้น
4. ควรวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี พันโบ และลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2564). แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภู. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 12(2). 111-127.
- ชูลีพร สุระโชติ. (2563). การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริชาติ แข่งแก้ว และคณะ. (2563). แนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. *วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 6(5), 336-345.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565*.
ตาก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2.
- สุพรรณิการ์ ชนะนิล และธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์. (2563). PLC ดีจริงหรือกับการพัฒนาการศึกษาไทย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 14(1), 68-81.
- อดุลวิทย์ ปิจจะ. (2561). *การศึกษาแนวทางในการดำเนินงานกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย*. [สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อิสระ ตีครัน. (2564). แนวทางการส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนพบพระ-วาเล่ย์-รวมไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. *วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น*, 8(2), 15-29.
- Krejcie R.V. & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.